

Gedragcode - Stichting Vier het Leven

1. Intentie

Stichting Vier het Leven is tijdens activiteiten verantwoordelijk voor het welzijn van haar gasten, medewerkers en vrijwilligers. Zij dient in dit kader haar gasten, medewerkers en vrijwilligers zoveel mogelijk te beschermen tegen grensoverschrijdend gedrag binnen de stichting. Daartoe heeft de organisatie deze gedragscode opgesteld. Centraal staat dat ongewenst/grensoverschrijdend gedrag in welke vorm dan ook ontoelaatbaar is. Iedere gast, medewerker of vrijwilliger dient zich dan ook van iedere vorm van seksuele intimidatie, discriminatie, intimiderend gedrag, pesten en ander grensoverschrijdend gedrag te onthouden.

Het is belangrijk te beseffen dat alleen degene waarop de aandacht is gericht kan beoordelen of die aandacht gewenst of ongewenst is. Als een gast, medewerker of vrijwilliger aangeeft bepaald gedrag ongewenst/grensoverschrijdend te vinden dan moet degene die zich zo gedraagt zijn/haar gedrag bijstellen.

Wij streven naar een stichtingsklimaat waarin de gasten, medewerkers en vrijwilligers elkaar op een respectvolle en correcte wijze behandelen.

Middelen om dit doel te bereiken zijn:

- Bekendheid te geven aan het beleid in bijeenkomsten en op onze website
- Een lage drempel voor melders om zich met klachten of zorgen tot ons te kunnen richten
- Een vertrouwenspersoon aan te stellen en dit bekend te maken binnen de stichting;
- Een lage drempel voor melders om zich met klachten tot de vertrouwenspersoon te kunnen richten;
- Een adequate afhandeling van klachten.

2. Definities

2.1 Seksuele intimidatie

Onder seksuele intimidatie wordt verstaan alle vormen van seksuele gedragingen en toenadering die door degene die het signaleert of ondergaat als eenzijdig, negatief, ongewenst en/of gedwongen worden ervaren. De verschillende vormen van seksuele intimidatie zijn:

- **Seksualiserend gedrag:** het uiten van ongepaste affectieve gevoelens zowel in woord [opmerkingen en toespelingen] als gedrag, handelingen met een seksueel en/of erotisch getinte lading;
- **Onnodige aanrakingen:** onnodige aanrakingen of betasting;
- **Ontucht met misbruik van gezag:** ontucht met misbruik van gezag ten opzichte van ondergeschikten;
- **Aanranding:** gedwongen worden tot het plegen dan wel dulden van ontuchtige handelingen;
- **Verkrachting:** tegen de wil gedwongen worden tot geslachtsgemeenschap en/of het op andere wijze seksueel binnendringen van het lichaam.

2.2 Discriminatie

Onder discriminatie wordt verstaan het onderscheid maken ten nadele van gasten, medewerkers of vrijwilligers op basis van bijvoorbeeld geslacht, genderidentiteit, religie, seksuele voorkeur, leeftijd, herkomst, huidskleur en nationaliteit.

2.3 Intimiderend gedrag/pesten/uitsluiting

In engere zin verwijst intimidatie naar een vorm van chantage waarbij de persoon die de intimidatie ondervindt wordt bedreigd. In bredere zin gaat het om het laten gelden van een machtspositie die zowel fysiek als verbaal kan zijn. Pesten gebeurt bijv. door roddelen, niet delen van informatie of iemand links laten liggen.

2.4 Vrijwilligers

Iedereen die op een of andere manier betrokken is bij activiteiten van Vier het Leven. Vrijwilligersfuncties zijn onbezoldigd.

2.5 Medewerkers

Alle beroepskrachten en stagiaires die verbonden zijn aan Stichting Vier het Leven ten behoeve van de stichting.

2.6 Vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon is een onafhankelijk persoon (buiten de stichting) die door de directie is gevraagd op te treden als persoon tot wie de gasten, medewerkers of vrijwilligers die geconfronteerd worden met ongewenst gedrag zich kunnen richten voor advies en ondersteuning.

2.7 Externe personen

Personen die op incidentele basis een relatie hebben met Vier het Leven. Gedacht kan worden aan introducés, vrienden van gasten en flex vrijwilligers.

2.8 Klachtenprocedure

Klachten die binnenkomen van vrijwilligers en gasten worden geregistreerd in het reserveringsysteem (indien zij zijn gericht op onze service/dienstverlening). En deze worden maandelijks binnen het Management Team besproken. Afhankelijk van de ernst van de klacht, wordt deze direct opgepakt en besproken met verantwoordelijke en/of doorgestuurd naar de vertrouwenspersoon. Zie procedure klachtenbehandeling.

2.9 Geheimhouding

Iedereen die in het kader van het klachtenonderzoek kennisneemt van gegevens waarvan hij/zij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs kan vermoeden, is verplicht tot geheimhouding daarvan.

3. Meldingen van (vermoeden) ongewenst gedrag

Voor iedere vrijwilliger, medewerkers, stagiaires e.d. van Vier het Leven geldt een meldingsplicht ten aanzien van ieder redelijk vermoeden van ongewenst gedrag tegenover een gast, medewerker of vrijwilliger. Melding kan plaatsvinden bij de vertrouwenspersoon, directie of direct leidinggevende. De vertrouwenspersoon/directie/leidinggevende ziet erop toe dat melder/meldster geen nadeel ondervindt.

4. Procedure van de melding

Indien een gast, medewerker of vrijwilliger melding wil doen van ongewenst gedrag, kan hij/zij zich wenden tot de vertrouwenspersoon of direct een klacht indienen bij Vier het Leven. Deze wordt vervolgens volgens de klachtenprocedure verwerkt.

De volgende wegen kunnen bewandeld worden:

4.1 Vertrouwenspersoon

Na melding bij de vertrouwenspersoon vindt er binnen een week een eerste gesprek plaats. Een van de belangrijkste taken van de vertrouwenspersoon is het verzorgen van de eerste opvang van de melder. Het is van belang om in de eerste fase het probleem/ de klacht helder te krijgen en samen met de melder te komen tot verdere strategiebepaling. De melder kan zich altijd laten bijstaan door iemand die zij of hij vertrouwt. Contacten met de vertrouwenspersoon zijn strikt vertrouwelijk. Alleen met toestemming van de melder kan de vertrouwenspersoon actie ondernemen, zoals het inzetten van bemiddeling of melder begeleiden bij het indienen van een klacht via de klachtenprocedure van Vier het Leven.

Alle mogelijkheden worden in de eerste instantie op een rij gezet om de gevolgen van ongewenst gedrag aan te pakken. Bij het doorpraten van de mogelijkheden gaat het enerzijds om wat de melder zelf wil en anderzijds om wat de feitelijke omstandigheden zijn. Een gesprek met de vertrouwenspersoon kan in sommige gevallen voldoende ondersteuning bieden. Ook het inzetten van een externe bemiddelaar behoort tot de mogelijkheden om tot een oplossing te komen. Mocht dit niet lukken dan kan de vertrouwenspersoon de melder adviseren een formele klacht in te dienen bij de directie. Gedurende het gehele traject van klachtenbehandeling ondersteunt de vertrouwenspersoon de melder. Belangrijk is verder nog dat de melder leidend is: de vertrouwenspersoon ondersteunt. Anonieme klachten worden niet in behandeling genomen. Anoniem indienen van een klacht kan slechts indien de vertrouwenspersoon weet wie de melder is en deze vertegenwoordigt.

De vertrouwenspersoon is er echt alleen voor de melder en om die persoon alle opties te geven, te begeleiden en tenslotte te ondersteunen in de oplossingsrichting die de melder kiest. De vertrouwenspersoon doet niet aan waarheidsvinding. Indien nodig kan hiervoor een klachtencommissie worden ingesteld, zie punt 4.3.

4.2 Bemiddeling

In deze fase bestaat de mogelijkheid om via een bemiddelaar te komen tot een oplossing van het probleem. Indien de melding/klacht van dien aard is dat bemiddeling niet kan bijdragen aan een oplossing tussen beide partijen, kan deze fase worden overgeslagen. De klacht wordt in dit geval direct voorgelegd aan de directie.

Als de vertrouwenspersoon en de melder inschatten dat het probleem opgelost kan worden via bemiddeling kunnen zij zoeken naar een persoon die de rol van bemiddelaar kan vervullen. Het is van belang dat de bemiddelaar acceptabel is voor zowel de melder alsook voor de aangeklaagde en een neutrale rol kan vervullen. Het doel van een bemiddelingsgesprek is dat het de aangeklaagde op deze wijze duidelijk wordt dat het probleem gesignaleerd is en dat van de aangeklaagde gedragsverandering wordt verwacht in de toekomst.

4.3 Instellen klachtencommissie

Indien nodig wordt een klachtencommissie ingesteld, bij ernstige melding en/of escalatie van de melding. Als bemiddeling niet gewenst is of niet tot een oplossing heeft geleid, kan de klacht door de melder en/of vertrouwenspersoon bij de klachtencommissie worden ingediend. De klachtencommissie zal zich op basis van hoor en wederhoor een zo objectief mogelijk beeld van de situaties vormen en zal op basis hiervan een advies uitbrengen aan de directie over de te nemen maatregelen.

Anonieme klachten worden niet in behandeling genomen. De melder kan op ieder moment de commissie verzoeken de ingezette procedure te beëindigen. Dit verzoek wordt door de commissie gehonoreerd indien ook de aangeklaagde hiermee instemt. De aangeklaagde kan namelijk verzoeken het onderzoek toch voort te zetten om hem/haar van mogelijke blaam te zuiveren.

4.4 De directie

De directie komt tot een besluit en zal daaraan uitvoering geven. Het is ook mogelijk dat de melder rechtstreeks een klacht indient bij de directie. De directie kan dan een klachtencommissie inschakelen voor onderzoek van de klacht. Het besluit van de directie wordt ter kennis gebracht aan de melder, de aangeklaagde, de klachtencommissie en de vertrouwenspersoon. Tevens wordt aangegeven of het besluit al dan niet afwijkt van het gegeven advies van de klachtencommissie.

4.5. Nazorg

Indien nodig worden afspraken gemaakt over nazorg.

4.6 Aangifte

Gedragingen waarvan de directie oordeelt dat deze vallen onder het Wetboek van Strafrecht, zullen bij politie/justitie worden gemeld.

Algemene gedragsregels die gelden voor alle vrijwilligers en medewerkers (daar waar vrijwilliger genoemd wordt kan ook medewerker gelezen worden)

1. De vrijwilliger moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de gast zich veilig en gerespecteerd voelt.
2. De vrijwilliger onthoudt zich ervan de gast te bejegenen op een wijze die de gast in zijn waardigheid aantast.
3. De vrijwilliger dringt niet verder door in het privéleven van de gast dan functioneel en noodzakelijk is voor het werk als vrijwilliger van Vier het Leven.
4. Vrijwilligers komen in principe niet achter de voordeur bij gasten. Indien dit in uitzonderingsgevallen wel noodzakelijk is, melden zij dit aan hun coördinator.
5. Het gebruik van drugs, medicijnen die de rijvaardigheid kunnen beïnvloeden en/of alcohol is tijdens de uitvoering van de werkzaamheden als vrijwilliger niet toegestaan; evenmin het onder invloed zijn van drugs en/of alcohol.
6. De vrijwilliger onthoudt zich van elke vorm van seksuele benadering en misbruik ten opzichte van de gast.
7. Seksuele handelingen, contacten en relaties tussen vrijwilliger en gast zijn onder geen enkel beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel grensoverschrijdend gedrag.
8. De vrijwilliger mag de gast niet op zodanige wijze aanraken dat deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard ervaren zal worden.
9. De vrijwilliger beschermt de gast naar vermogen tegen vormen van ongelijkwaardige behandeling en seksueel grensoverschrijdend gedrag en zal er actief op toezien dat de gedragscode door iedereen die bij de gast is betrokken wordt nageleefd.
10. Indien de vrijwilliger gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragscode en bij vermoedens van seksueel grensoverschrijdend gedrag, is hij/zij verplicht hiervan melding te maken bij zijn/haar coördinator.
11. De vrijwilliger mag geen (im)materiële vergoedingen ontvangen van of overhandigen aan de gast.
12. Vrijwilligers verlenen alleen medewerking aan opnamen, interviews van TV, dagbladen, politieke groeperingen (daar waar het gaat over hun werk voor Vier het Leven) met toestemming van de direct leidinggevende of directie.
13. Er wordt van de vrijwilligers verwacht dat ze met zaken in bruikleen handelen overeenkomstig de overeengekomen bestemming en zich houden aan de van toepassing zijnde voorschriften.
14. In die gevallen waar de gedragscode niet (direct) voorziet, of bij twijfel over de toelaatbaarheid van bepaalde gedragingen ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de vrijwilliger in de geest van de gedragscode te handelen en zo nodig daarover in contact te treden met een door de direct leidinggevende of directie aangewezen persoon.

Wijzigingen: De directie kan de gedragscode eenzijdig wijzigen en dient haar vrijwilligers over belangrijke wijzigingen te informeren zodra deze van kracht worden.

(Externe) Vertrouwenspersoon Stichting Vier het Leven:

Carin van der Hor: mobiel 06-40016234, email carin@jullievertrouwenspersonen.nl

Deze gedragscode is vastgesteld door de directie van stichting Vier het Leven op 2 november 2022.

Meest actuele versie van de gedragscode april 2024.